

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De occursu Esau [et] empt[i]o[n]e agri in sichem. ca. lxxxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

Jacob autem abiit

Itinere q̄ cepat, fuitq; ei obuia m̄ltitudo angelorum, et ob h̄ vocavit lo-
cū illū manālm. i. castra, q̄ sibi vident angelos
q̄ sibi paratos defendere eū a fr̄e q̄ timebat.
Misit aut ab illo loco nūcios ad fr̄em, q̄ ex-
ploraret fr̄is animū. Qui reuersi nūclauerit
esau sibi occurrēt pacificū cū, cccc, vir. Tū
muit ḡ iacob, nō d̄ pmissō & agelorum diffidēs
sed more homīnī perturba. Et diuinit̄ plm
q̄ secum erat in duas turmas, ancillas & libe-
ros eaq; i p̄ori turma. In scđa liberat & fili-
os eaz, ita tñ q̄ in extremitate eū posuit ra-
chel & ioseph tñq; chariores. Vñ qdā errau-
rūt putat̄a tertiā turmā rachel et ioseph ha-
buisse. Sic aut dñiuit, vt si vēret esau ad no-
cendū, et pōrē peccaret turmā, reliq; fugiens
saluare. Seguit aut sibi de his q̄ hēbat
munera fr̄i suo qq; pulcriora & rariora & di-
uersiora generū aialia. Misit etiā ea p̄ diuer-
sos nūcios spaciū pones int̄ gregē & greges,
vt ex frequētā mūc̄ se subseq̄ntiū multa
esse purarent, vt inuerib; siqd̄ indignatōis
eēt adhuc i esau placare. Precesserūt ḡ mu-
nera, ip̄e vō adhuc erat i manālm. Cōurgēt
q̄ an̄ diluculū, traduxit vxores & filios cū oī
b̄ ad se p̄inētib; p̄ vadū iaboch. Ioseph^d
d̄ic q̄ torrētē noīe iaboch trāsierūt, et q̄ in ge-
nesi legiū, cū orasset iacob timēs frenē; d̄icisse
In baculo meo trāsūl iordanē istū, & nūc cū
duab; turmis regredior, forte iordanis dicit
quē p̄trāsūt, & q̄ ibi
calculos & torrens Secūdo miliario a
vadū iaboch. For lordanē i finib; idu-
te aut vicio sc̄ptorū, p mee ē torres iaboch
iacob legiū iaboch, et quez trāsuauduit la-
cob, ē h̄ nomē vadū iacob.

De lucta iacob cū angelo & mutatione no-
minis. Caplīm. LXXXI.

Wm autem pre

Cederet turme, solus in ripa fluui-
nis remansit vt oraret. Et ecce vir-
luctabat cū eōsq; mane, q̄ tergit latū, alias
leū nerū femoī el̄, et emarcuit. Vñ & Ja-
cob p̄posuit se deinceps nō comedetur nerū &
idipm posteritas eī obfuat. Tūq; ascederet
aurora dixit vir ad eū. Dimitte me. Qui dixit
ei. Nō dimittā te nisi benedixer̄ mihi. Viro

autē q̄renti nomē el̄ alt se vocari iacob. Neq;
q̄ inq̄t ille appellab̄s nomē tuū iacob i srl̄
q̄ si h̄ deū foris fuisti. q̄nto magis h̄ hoies p̄
ualeb̄. Et ita bñdit̄ iacob, mutādo ei nomē
& p̄sortādo ne tñmeret fr̄es. Q̄ cñ h̄ deū stetit
iunct̄: factū ē cū i signū q̄ iunct̄ starer̄ h̄ fr̄as
tre. Ioseph^d d̄ic h̄ nomē srl̄ hebraice sonare
reluctatē angelū faciū. In libro aut noīm be-
breop̄ ierptat̄ virvidēs deū, is ei vir, el noī
mē dei ē, ra vō vidēs dr̄, vel mēs vidēs deū
Hac aut̄ interpretationē dicit Hieronym^m nō
tā vere q̄ violētē faciā eē. Illa ioseph^d dicit
se i hebreo nō iuēnisse & dicit illō nomē sōna
re p̄nceps cū deo. Sic ei angelū ierptat̄
fuisse assūt̄. Si h̄ deū p̄nceps v̄l foris fuisti
& Vocantq; iacob locū illū phanueli, faci
es dei, et aut Vldi dñm facie ad faciē & salua
facia est aia mea, i. d̄ valde territa plurimū
p̄sortata. Cūq; trāsgressus esset phanuel, or-
tus ē cū sol et claudicabat.

De occursu esau et emptōe agrī in siche
Caplīm. LXXXII.

Leuans autem

oclos vidit esau & cū eo, cccc, viros
Et p̄cedēs vtrāq; turmā quā fece
rat adorauit p̄n ad terrā septiles. Currēs aut̄
esau amplexat̄ ē cū, & deo culas cū fleuit, et
querēs cuī cēnt milices & p̄uili, cū accepis-
set p̄tinere ad iacob; accessit & dōsculat̄ ē eos
Cūq; nollet esau munera p̄missa retinere, se
plurimū abūdare dicit̄ at iacob. Si iuēn
grāz corā dño meo, accipe munuscūlū d̄ ma-
nu mea, sic vidi faciē tm̄ q̄il viderim vultuz
dei, alcuī p̄tētissimi. Nō cū aut credebat
illū deū, aut in tantā p̄cipisset infantā v̄l ad
ulationē. Reuersus ē ḡ esau in die illā i seyr,
villā, squā de noīe suo sic diverterat. Jacob au-
te idē p̄cedēs fīxt̄ tabnacla i loco quē ob h̄
dixit lochori, tabnacla, de q̄ d̄ic Hieronym^m.
Sochor ē v̄sq; hōdē ciuitas trās iordanē i
pte sicopoleos, vbi gedeō trāsierat iordanē
cū locut̄ ē ad viros lochor. Sed mixt̄ est, q̄
dixit trās iordanē cū iacob fīm q̄sdā lā dīce
sic trāsise iordanē cū eēt i sochor. Forte trās
iordanē dixit respectu mesopotamie de q̄ re-
dibat iacob, v̄l port̄ nōdū trāsierat iordanē,
s̄ iaboch. Lū aut̄ dixit sup̄ iordanē istū, nō p̄
sente mōstrauit, s̄ notū eminū indee indicauit.
Abiūt̄ de lochor in salē vrbē, s̄ s̄ichimō
rū, iun siche. A siche em̄ s̄ichimō v̄l s̄ichimō

Libri Genesis

victis sūt, et forte bīnomia erat. Uel ut hebrei tradūt moyses eā tūc tantū vocauit salē, cō summātā et pfectā, qz ibi femur claudicatis Jacob sanarū sit. Porro Jacob emit iuxta opī dū pte agri ab emor rege sichimoz et a filiis eius, c. agnīs, habitantqz ibi, et erecto altari iūocauit fortissimū deū isrl.

De morte sichimoz, p. raptu dñe,
Capl'm, LXXXIII.

Gressa est autem

e dina vt videret mīleres regfōis il
li, qz vt alt ioseph. Sichimitis solēnitātē habētib: sola trāsūt ad vrbē em
ptura ornamēta mulcey, pūncalū. Quā vī
dēs sichē fili⁹ regis adamant eā et rapuit, et
vt op̄sūt p̄ginē, et cōglutinata eā et cū ea
et alt pīl. Accipere mībi puellā hāc cōlūgēm.
Egressoqz rege euz filio ad Jacob, filii Jacob
veniebat de agro, et irati siluerūt. Regi autē
qrēti vicariā coz, amicītā et societātē eoz, et
vt mutua ūherēt cōiugia et sichē offerēt mī
ta et pmittēt ampliora, respōderūt i dolo. Il
licitū ē apud nos federari incircūcis, s̄z cir
cūcidamī et erim⁹ p̄plus vñ. Placuit emor
et filio el⁹ oblatio (allas optio) nec distulit ad
oleſcēs qn statim iperet, et intrātes vrbē p̄
suaserūt p̄plo, et circūclī sūt oēs. Et ecce tīla
die qn granissim⁹ ē dolor vulnerū, simeon et
leui arreptis gladijs cōfidēter vrbē ingressi
sūt et iterficiētēs oēm masculū i ea, tulerūt d
domo sichē sororē suā, ceteri vero frēs irru
rūt sup occisos, et depoplati sunt vrbē, pūn
losqz et viores captiuos duxerunt. Ioseph⁹
tm dicit, cū eēt festivitas, et sichimite requie et
epulis vteren⁹, in cūctātēr p̄mis custodijas as
sistētes dormiētes int̄fecerint, q agnito dixit
ad Jacob Symeo et leui s̄bāstis me et odiosū
fecistis habitatorib: tre hui⁹, pecculent me, et
delebor ego et dom⁹ meadūs aut p̄fortans
enī alt ad illū Surge et ascēde in berhel et ha
bita ibi, et fac altare vbl appariūtib: sed p̄
scīfīca tuos. Jacob yō cōuocata domo sua
vñ purgaret suos iūenit deos labanūt alt lo
seph⁹. Necqz enī sciebat, eo q rachel celasset
eos in terra sub arbore. Et alt suis. Abiūcite
deos alīeos et mūdamī, et ascēdam⁹ i berhel
et sichē enī attulerāt etiā idola; et iāures, et
namēta idoloqz, a pte totū, q omīa fodit. Ja
cob subter terebinthū, q ē post vrbē sichem
Tradūt quidā q ea tulit dauid in hīrusale

et hīflauit i materia tēpli qd facere disposue
rat. Porro terror delūasit fūntimos ne psc̄q
ren̄t iacob. Qui, pfect⁹ venit i berhel, et edifi
cās ibi altare dño obtulit ei iuxta id qd p̄l
vouerat. Eo tpe mortua ē delbora nutrit re
bece, et sepulta ē iuxta berhel sub terebinthō.
Et vocatū est nomē loci ill⁹ querc⁹ flēt⁹. Et
nota q hī vīdef q quere et terebinth⁹ idē sūt
Apparuitqz ei itez dñs et ast. Nō vocaberis
ultra iacob, sed israel erit nomē tuū. Et appellauit enī isrl. Ecce pater, q supra nomē p̄mi
sit tantum, hic autē imposuit.

De morte rachel in parti beniamīn
Capl'm, LXXXIII.

Gressus autē in

e de iacob vēit verno tpe ad terrā q
ducit effrata, i. bethleē. Et ē antīcī
patio, p̄ em̄ dīcta ē effrata ab vroxē caleph
qz ibi sepulta est. Ibiqz euz parturiret rachel
cepit pīlītari, m̄ pepit filiū. Egrediente autē
aīa p̄ dolore part⁹, morīles vocauit filiū bes
noni, i. filiū doloris. Pater autē cīrcūclīt eū
et vocauit filiū beniamī, i. filiū dexterē. Ses
pulta ē ḡ rachel i via q̄ ducit bethleem, et so
la inter cognatos honorēt sepulture abrae
habere nō meruit. Ereditqz iacob titulū sup
sepulcrū el⁹, q̄ appetet vīqz in p̄sentē dīcē. Et
egressus in dī fixis tabnaculū trās turri ader.
Id est, turri greḡ. Hūc locū dīcūt hebrei, vbl
post edificātū est replū, et dīcū q̄slī qdā vā
tīcīnō turri greḡ, i. aggregatōs future ad
tēplū. Sz hīronym⁹ ait, locū esse iuxta beth
leem, vbi v̄l angeloqz ḡrex i ortu dñi cecīnīt
vel iacob greges suos pauit, nomē inde los
co relīquens. Lūc̄z habitaret ibi rubē, dor
mituit enī bala cōcubina p̄tis, qd m̄ non latu
it iacob.

De morte Isaac et regis edom,
Capl'm, LXXXV.

Enīt etiam ad

v Isaac patrē suū i ciuitate hebron
et lā mortuā iūenit matrē. Nec
multū etiā post aduentū el⁹ cō
pletū sūt dīes Isaac, c. lxx, annoz, v̄l fm. Ios
ephū, c. lxxxv, annoz. Et appositus est p̄plo
suo plen⁹ diez, et sepellerūt eū fili⁹ el⁹ esau et
iacob in spelūa dupli. Hic tīmīat p̄m⁹
liber iosephi. Porro mortuo p̄te dītati sūt
esau et iacob, ita q̄ eos tra nō caperet. Et re